

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Cobzac Elena, Plămădeală Ghenadie,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 mai 2021, în cauza penală în privința lui

Vicol Oleg XXXXX, născut la XXXXX, originar din s. XXXXXX și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.07.2020– 02.03.2021;

Instanța de apel: 30.03.2021 – 26.05.2021;

Instanța de recurs: 23.07.2021– 15.02.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central, din 02 martie 2021, Vicol Oleg a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.321 Cod penal, la 3 ani 4 luni închisoare.

În temeiul art.85 Cod penal, prin adăugarea parțială la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință, a părții neexecutate de pedeapsă stabilită prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Cantemir, din 23 septembrie 2019, se stabilește definitiv lui Vicol Oleg, pedeapsa pentru cumul de sentințe, sub formă de 4 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Vicol Oleg, în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în sumă de 448 lei.

2. Prin rechizitoriu, Vicol Oleg a fost învinuit că pe 13 martie 2020, la aproximativ ora 10:45 minute, executând pedeapsa cu închisoare în Penitenciarul nr. 5 Cahul, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, a manifestat un comportament agresiv față de administrația penitenciarului, ignorând

solicitările legale ale colaboratorilor de a se supune ordinii stabilite în instituția penitenciară, i-a aplicat o lovitură cu palmă în partea stângă a feței lui Voicu Andrei, care activează în cadrul Penitenciarului nr.5 Cahul, în calitate de șef de post al Serviciului siguranță și regim penitenciar, cauzându-i un edem pe obraz, care se califică medico-legal ca vătămare corporală neînsemnată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus acțiunile lui Vicol Oleg de către organul de urmărire penală au fost calificate în baza art.286 Cod penal, individualizată prin calificativii – „*Persoana care execută pedeapsa cu închisoare, a săvârșit un atac violent asupra administrației*”.

2.1. De către instanța de judecată fiind cercetate probele prezentate de partea acuzării a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate din prevederile art.286 Cod penal în cele ale art.321 Cod penal.

Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, Vicol Oleg pe 13 martie 2020, la aproximativ ora 10:45, executând pedeapsa cu închisoarea în Penitenciarul nr.5 Cahul, conștientizând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale intenționate, a manifestat un comportament agresiv față de administrația penitenciarului, ignorând solicitările legale ale colaboratorilor de a se supune ordinii stabilite în instituția penitenciară, i-a aplicat o lovitură cu palma în partea stângă a feței lui Voicu Andrei, care activează în cadrul Penitenciarului nr.5 Cahul, în calitate de Șef de post al serviciului siguranță și regim penitenciar, cauzând-i un edem pe obraz, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanța a reținut *în drept* că, fapta inculpatului întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.321 Cod penal, individualizată prin calificativii „*Nesupunerea prin violență cerințelor legitime ale administrației penitenciarului, săvârșită de o persoană care execută pedeapsa în penitenciar*”.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, în latura penală, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care :

Vicol Oleg să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.286 Cod penal, la 7 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art.85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin cumularea parțială la pedeapsa aplicată, a părții neexecutate din pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 23 septembrie 2019, a-i stabili inculpatului pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cerințelor a invocat că, soluția instanței de fond privind recalificarea acțiunilor inculpatului Vicol Oleg, din art.286 Cod penal, în baza art.321 Cod penal, este una neîntemeiată, deoarece vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate în actul de învinuire și-a găsit confirmarea și a fost dovedită prin cumulul de probe prezentate de partea acuzării.

În cadrul cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal, a fost demonstrată prin declarațiile părții

vătămate Voicu Andrei, declarațiile martorilor Tecuci Vladimir, Popazov Veaceslav și Rusica Vasile, precum și probele materiale și înscrisurile administrate în cadrul procesului penal. Prima instanță nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate și prezentate de acuzare, care pe deplin demonstrează vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal. În acest sens, recalificarea acțiunilor inculpatului Vicol Oleg, din art. 286 Cod penal în baza art.321 Cod penal, contravine circumstanțelor de fapt și de drept, stabilite în cadrul procesului penal.

În susținerea poziției de recalificare a acțiunilor inculpatului, instanța de fond a invocat că, procurorul nu a demonstrat că, acțiunile inculpatului ar fi fost comise cu scop de a dezorganiza activitatea Penitenciarului nr.5 Cahul și respectiv, acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal.

Procurorul a invocat că, eroarea admisă de către prima instanță, constă în aprecierea eronată a faptei prejudiciabile în raport cu semnele componenței infracțiunii imputate inculpatului Vicol Oleg, prin rechizitoriu. Această eroare, a generat adoptarea unei soluției contrare circumstanțelor stabilite în cadrul procesului penal, iar normele de drept material și procesual, au fost aplicate de către instanța de fond eronată. Reieșind din latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art.286 Cod penal, în coroborare cu probele acumulate de către organul de urmărire penală și aprecierii acestora, rezultă că inculpatul Vicol Oleg a săvârșit anume infracțiunea prevăzută de art.286 Cod penal, conform indicilor – acțiuni care dezorganizează activitatea penitenciarului de către o persoană care, execută pedeapsa cu închisoare, a săvârșit un atac violent asupra administrației.

Potrivit declarațiilor părții vătămate Voicu Andrei, martorilor Tecuci Vladimir și Popazov Veaceslav a fost nevoie de intervenția a 10 colaboratori al instituției penitenciare, pentru a aplana conflictul. Totodată, intenția inculpatului Vicol Oleg de a dezorganiza activitatea normală a penitenciarului creează în conștiința condamnaților orientări valorice nihiliste, care subminează autoritatea sistemului execuțional penal și destabilizează ordinea în instituția penitenciară. În momentul întreprinderii de către inculpatul Vicol Oleg, a acțiunilor criminale, datorită pericolului că poate fi creată o dezordine în masă în cadrul penitenciarului, în rândul celorlalți deținuți, a fost dat semnalul de alarmă.

Totodată, apelantul a menționat că în practica judiciară s-a stipulat că în cazul în care violența aplicată cel puțin o singură dată a fost îndreptată asupra unui reprezentant al administrației penitenciarului, în legătură cu activitatea lui legală, acțiunile în cauză urmează a fi calificate în baza art.286 Cod penal, ceea ce a fost luat de către organul de urmărire penală la calificarea acțiunilor inculpatului Vicol Oleg. Astfel, sentința primei instanțe în partea recalificării acțiunilor inculpatului Vicol Oleg, din art.286 Cod penal, în art.321 Cod penal urmează să fie casată, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care ultimul să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal.

În partea stabilirii pedepsei inculpatului, acuzarea a enunțat că, urmează să fie luat în considerație faptul că, inculpatul în repetate rânduri a fost condamnat pentru săvârșirea diferitor infracțiuni, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, ci din

contra a fost stabilită o circumstanță agravantă și anume săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru o infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

4. Potrivit decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 mai 2021, a fost admis apelul declarat, casată total sentința, inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Vicol Oleg a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal, din motivul că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, probele acumulate la faza de urmărire penală, examinate în ședința de judecată în prima instanță și verificate în ședința instanței de apel, au demonstrat în mod incontestabil că, inculpatul Vicol Oleg, nu a realizat latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art.286 Cod penal. Atacul violent asupra reprezentantului administrației penitenciarului, urmează să fie precedat mai întâi de toate de organizarea grupului criminal în acest scop, atacul să fie agresiv, surprinzător pentru acesta, intenționat în acest scop, ca o metodă de aplicare a violenței, fapt ce în speță nu s-a demonstrat.

Astfel, instanța de apel a notat că lovitura aplicată părții vătămate Voicu Oleg, nu poate fi catalogată ca un atac violent și surprinzător asupra angajatului penitenciarului, în scop de dezorganizare a activității penitenciarului, ci se demonstrează prezența unui conflict dintre inculpat și partea vătămată, mai întâi verbal, pe fundalul nesupunerii inculpatului cerințelor legitime ale angajaților penitenciarului, care mai apoi a trecut în aplicarea violenței. Or, cât partea vătămată atât și martorii audiați au declarat că, comportamentul inculpatului în timpul conflictului a fost unul agresiv și au încercat să-l calmeze în scopul neadmiterii unor consecințe mai grave. Mai mult, potrivit aceluiași declarații a părții vătămate, a fost declanșat alarmă deoarece a văzut că inculpatul avea un comportament neadecvat, prin ce se demonstrează că a conștientizat faptul unui pericol de nesupunere prin violență din partea inculpatului, ceea ce este în contradicție cu latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art.286 Cod penal, care presupune că atacul trebuie să fie violent și unul surprinzător pentru reprezentantul administrației penitenciarului.

De asemenea, instanța de apel a constatat că potrivit probatoriului cauzei penale, inculpatul nu a realizat latura subiectivă a infracțiunii prevăzută de art.286 Cod penal, or, în acțiunile acestuia nu se regăsește intenția directă de a dezorganiza activitatea penitenciarului.

Instanța de apel a reiterat că, potrivit declarațiilor părții vătămate Voicu Andrei, martorilor Tecuci Vladimir, Popazov Veaceslav și Rusica Vasile, conflictul dintre inculpat și partea vătămată, s-a iscat în mod spontan, din motivul nesupunerii inculpatului cerințelor legitime ale angajaților penitenciarului și nu din cauza unei intenții directe a acestuia de a dezorganiza activitatea penitenciarului.

În acest sens, a fost menționat că, potrivit declarațiilor martorului Rusica Vasile, înainte de a fi scos din celulă, inculpatul Vicol Oleg era calm și nu era determinat să comită careva acțiuni ilegale s-au să nu se supună cerințelor legitime

ale angajaților penitenciarului. Totodată, martorul respectiv a declarat că, niciodată nu a fost determinat de către inculpatul Vicol Oleg, să săvârșească careva acțiuni ilegale, îndreptate spre dezorganizarea activității penitenciarului.

Așadar, motivul conflictului iscat dintre inculpat și partea vătămată, a fost unul spontan, din cauza împotrivirii inculpatului de a se supune cerințelor legitime ale angajaților penitenciarului și respectiv inculpatul nu a urmărit scopul dezorganizării activității instituției penitenciare. Totodată, scopul acestei infracțiuni și anume cel de dezorganizare a activității penitenciarului este un semn obligatoriu cu caracterul alternativ al laturii subiective.

În acest sens, instanța de apel a considerat ca neîntemeiate argumentele procurorului invocate în apelul declarat, precum că, acțiunile inculpatului Vicol Oleg, a dus la crearea în conștiința altor condamnați a unei orientări valorice nihiliste, care subminează autoritatea sistemului execuțional penal. Or, potrivit probelor acumulate și examinate în cadrul judecării cauzei și verificate în ședința instanței de apel, nu s-a constatat că, comportamentul inculpatului Vicol Oleg, a fost susținut de către alți deținuți prin careva reacții îndreptate împotriva administrației penitenciarului. Mai mult, potrivit declarațiilor părții vătămate Voicu Andrei, martorilor Tecuci Vladimir și Popazov Veaceslav, al doilea deținut prezent la locul conflictului, Rusica Vasile, nu s-a implicat în conflict privind atacul asupra angajaților penitenciarului, ci s-a conformat cerințelor legitime ale angajaților penitenciarului, fără a crea careva probleme.

În altă ordine de idei, instanța de apel a conchis că potrivit practicii judiciare naționale, în cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare.

În acest context, obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal, constituie relațiile sociale cu privire la executarea pedepsei cu închisoare, în legătură cu activitatea execuțional penală a subiecților care aduc la realizare actul procedural al instanței de judecată, prin care se stabilește pedeapsa.

Pe când obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute de art.321 Cod penal, reținută de către instanța de fond în acțiunile inculpatului Vicol Oleg, are un caracter complex: obiectul juridic principal îl constituie relațiile sociale cu privire la supunerea unei persoane, care execută pedeapsa în penitenciar, cerințelor legitime ale administrației penitenciarului.

Este evident că, infracțiunea prevăzută de art.321 Cod penal, reținută de către prima instanță, diferă după obiectul atentat, de infracțiunea prevăzută la art.286 Cod penal, imputată inculpatului Vicol Oleg de către organul de urmărire penală.

Respectiv, s-a atestat cu certitudine că infracțiunea reținută de către prima

instanță în culpa inculpatului, în mod esențial diferă de cea reținută în învinuirea adusă acestuia de către acuzare, și respectiv nu sunt întrunite cumulativ cerințele prevăzute de practica judiciară națională, și practica judiciară a Curții Europene a Drepturilor Omului ce privește reîncadrarea acțiunilor inculpatului.

5. Procurorul în baza art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care cauza penală să fie remisă la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului procurorul a indicat că, vinovăția inculpatului Vicol Oleg și încadrarea juridică a acțiunilor lui în baza art.286 Cod penal, se bazează pe cumulumul de probe administrate, amplu analizate și just apreciate.

Concluzia instanței de apel, precum că, *„nu a fost demonstrată intenția inculpatului Vicol Oleg, că prin acțiunile sale de aplicare a unei lovituri părții vătămate, urmărea scopul dezorganizării activității penitenciarului”* - este neîntemeiată și nu corespunde circumstanțelor cauzei, or potrivit declarațiilor părții vătămate Voicu Andrei și martorilor Tecuci Vladimir și Popazov Veaceslav, a fost nevoie de intervenția a 10 colaboratori ai instituției penitenciare, pentru a aplană conflictul. În momentul întreprinderii de către inculpatul Vicol Oleg a acțiunilor criminale, datorită pericolului că poate fi creată o dezordine în masă în cadrul penitenciarului, în rândul celorlalți deținuți, a fost dat semnalul de alarmă, această se confirmă prin declarațiile părții vătămate Voicu Andrei, care în ședința de judecată în prima instanță, a declarat că, inculpatul Vicol Oleg, nu dorea să intre în curtea de plimbare a condamnaților și instiga pe deținutul Rusica Vasile la fel să nu intre. Acțiunile ale inculpatului Vicol Oleg, dezorganizează activitatea penitenciarului și alți deținuți pot acționa la fel. Alți deținuți au văzut evenimentele întâmplare și între ei susțin astfel de evenimente.

Deci, declarațiile lui Voicu Andrei, coroborează cu declarațiile martorului Tecuci Vladimir, care în ședința de judecată în prima instanță, a declarat că pentru aplanarea conflictului în cauză, au fost implicați mai mulți angajați ai penitenciarului, doar pentru imobilizarea inculpatului Vicol Oleg, a fost nevoie de 5-6 angajați. Al doilea deținut, Rusica Vasile la fel nu dorea să intre în curtea de plimbare a deținuților. Cât acel condamnat atât și inculpatul Vicol Oleg, au motivat refuzul lor de a intra în curtea de plimbare, precum că s-au săturat să vadă unele și aceleași fețe și doresc să discute cu alți condamnați, înainte de incident, în privința inculpatului nu a fost aplicată forța fizică, însă acesta avea un comportament neadecvat, menționând că nu dorește să intre în curtea de plimbare a deținuților. Incidentul posibil a fost văzut și de alți deținuți din celule, geamurile cărora ies în curtea de plimbare.

În sinteza celor menționate, procurorul a susținut că aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o concluzie a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de rezumare, probele

sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar.

6. Judecând recursul declarat, în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit conchide că, acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Din textul recursului declarat, rezultă că recurentul critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiurilor de casare prevăzute de pct.6), alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Astfel, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, instanța de apel și-a întemeiat soluția de achitare a inculpatului Vicol Oleg învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal, pe prevederile art.390 alin.(1) pct.3 Cod de procedură penală, *fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.*

În această ordine de idei, argumentele de bază susținute de către instanța de apel în motivarea soluției sale se referă la faptul, că "*probele acumulate la faza de urmărire penală, examinate în ședința de judecată în prima instanță și verificate în ședința instanței de apel, demonstrează în mod incontestabil că, inculpatul Vicol Oleg, nu a realizat latura obiectivă a infracțiunii prevăzută de art.286 Cod penal .... atacul violent asupra reprezentantului administrației penitenciarului, urmează să fie precedat mai întâi de toate de organizarea grupului criminal în acest scop,*

atacul să fie agresiv, surprinzător pentru acesta, intenționat în acest scop, ca o metodă de aplicare a violenței, ceea ce în speță nu s-a demonstrat".

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal lărgit subliniază că, latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă care se exprimă prin acțiune. Această acțiune cunoaște următoarele modalități normative cu caracter alternativ:

- terorizarea condamnaților porniți pe calea corectării;
- săvârșirea atacurilor violente asupra administrației;
- organizarea de grupuri criminale (în scopul terorizării condamnaților porniți pe calea corectării sau al săvârșirii atacurilor asupra administrației);
- participarea activă la activitatea grupurilor criminale (constituite în scopul terorizării condamnaților porniți pe calea corectării, sau al săvârșirii atacurilor asupra administrației).

Prin săvârșirea atacurilor violente asupra administrației, se înțelege acțiunea agresivă a făptuitorului asupra reprezentanților administrației instituției penitenciare, surprinzătoare pentru aceștia, reprezentând metoda de aplicare a violenței sau de amenințare cu violență.

În situația dată, concluzia instanței de apel precum că, atacul violent asupra reprezentantului administrației penitenciarului, urmează să fie precedat mai întâi de toate de organizarea grupului criminal în acest scop - este neîntemeiată, or, legiuitorul nu a prevăzut ca atacul violent asupra reprezentantului administrației penitenciarului, urmează să fie precedat de organizarea grupului criminal în acest scop, aceasta condiție nu se regăsește în modalitățile acțiunii prejudiciabile enunțate mai sus.

Mai mult, în partea achitării inculpatului pe motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, Colegiul penal lărgit constată că, în partea descriptivă a deciziei sale, instanța de apel a indicat declarațiile părții vătămate Voicu Andrei, a martorilor Tecuci Vladimir, Popazov Veaceslav, Rusica Vasile, precum și probele materiale invocate de către procuror și de către avocatul inculpatului, fără însă, a supune unei verificări minuțioase și obiective fiecare probă separat - sub toate aspectele, prin prisma pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Or, conform prevederilor art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera statistic probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Concluziile instanței de apel formulate în decizie, poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, însă, așa cum examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

La fel, în urma lecturării deciziei, se reține că, dispunând casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri de achitare de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.286 Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, instanța de apel și-a motivat decizia apreciind probele doar în mod generic și unilateral, fără a se expune asupra motivelor invocate.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivare.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Generalizând cele expuse, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele

acesteia, să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Cahul, Tomița Mihail, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 26 mai 2021, în cauza penală în privința inculpatului *Vicol Oleg XXXXX*, dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 31 martie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Cobzac Elena

Plămădeală Ghenadie